

ABŞ sülhə və sabitliyə böyük təhdid yaradır

Azərbaycan regionun lider dövləti olaraq prosesləri diqqətlə izləyir. Regionda yaranan hərbi-siyasi konfigurasiyaya və əməliyyat şəraitinə tam şəkildə nəzarət edən dövlət kimi Azərbaycan bu bölgədə ssenarinin istənilən inkişaf tendensiyasına

hazırdır. Bu özgüvən və qətiyyətli mövqenin kökündə isə Prezident İlham Əliyevin Müzəffər Ali Baş Komandanlığı altında qazanılan şanlı zəfərimizdən doğan güc və imkan, habelə dövlətimizin başçısının zamanında reallaşdırdığı layihələr, Vətən müharibəsi və antiterror tədbirləri ilə yaratdığı siyasi reallıq dayanır. Çoxsaylı maneələrə baxmayaraq, Azərbaycanın planlaşdırdığı nəqliyyat, kommunikasiya layihələrini reallaşdırması ölkəmizin qətiyyətini göstərməklə bərabər, həm də proseslərin düzgün proqnozlaşdırıldığını bir daha sübut edir.

Xüsusən Rusiya-Ukrayna münaqişəsi fonunda qütblərarası ziddiyyətin dərinləşdiyi zamanda Qərbin Azərbaycanın çoxsaylı maneələrə rəğmən reallaşdırdığı layihələrin önəmini daha dəqiq anladığına şahidlik edirik. Sırr deyil ki, Vaşinqton Mərkəzi Asiyanın resurslarını Azərbaycan marşrutu üzrə realizəsinə Rusiya və Çin vasitəsilə nəqlinin alternativini kimi baxır. Heç şübhəsiz ki, bu da Qafqazda sülh və sabitliyin Vaşinqton üçün önəmini artırmalıdır. Lakin ABŞ-nin Zəngəzur dəhlizində hərbi-siyasi mövcudluğa cəhd etməsi Vaşinqtonun proseslərdə xoş olmayan niyyətini gizlətməyə imkan vermir. Xüsusən regionda özünün hərbi mövcudluğu üçün sülh və sabitliyə təhdid kimi baxan ABŞ Bakı ilə İrəvan arasında dayanıqlı sülhdə maraqlı olmadığını konkret əməlləri ilə göstərir. Azərbaycan və Ermənistan arasında yekun sülh müqaviləsinin imzalanmasının geosiyasi əhəmiyyəti Azərbaycanın davamlı şəkildə gündəlikdə saxladığı məsələ olub.

Antiazərbaycançı şəkənin məkrli planı iflasa

ABŞ sülhə və sabitliyə böyük təhdid yaradır

Vaşinqtonun Cənubi Qafqaza hazırkı gəlişi regiona yaxşı heç nə vəd etmir

"Azərbaycan Respublikası ümumbəşəri dəyərlərə sadıq olaraq dünya xalqları ilə dostluq, sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamaq və bu məqsədlə qarşılıqlı fəaliyyət göstərməyi özünün 6 ali konstitusion niyyətindən biri kimi bəyan edib. Lakin istənilən əməkdaşlıq və fəaliyyət hər şeydən əvvəl Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyünün qorunmasının prioritetliyi səviyyəsində bərqərar ola bilər".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib. O qeyd edib ki, ötən dövr ərzində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmiz özünü hərbi-siyasi güc kimi təsdiq etdiyi yeni realıqda da başqa dövlətlərlə münasibətlərini hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normalarında nəzərdə tutulan prinsiplər əsasında qurmaqda ısrarlıdır. O cümlədən ABŞ ilə münasibətlərə xüsusi həssaslıqla yanaşır və xalqlarımızın rifahı, dövlətlərimizin ədalətli mənafeləri naminə əlaqələrimizin inkişafına prioritet məsələ kimi baxılır.

Bu çərçivədə yaxın bir neçə ay ərzində ABŞ və Azərbaycan arasında ən ali səviyyədə kommunikasiyalar baş tutub.

ABŞ Prezidenti dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə iki dəfə məktubla müraciət edib, Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyi və terrorizmlə mübarizədə rolunu xüsusi vurğulayaraq ölkələrimiz arasında əlaqələrin perspektivlərinə inandığını bildirib. "Dildə eyni niyyətləri dəfələrlə ifadə etsə də, təəssüf doğurur ki, BMT idarəçiliyində yer tutan və beynəlxalq hüququn aliliyinin təmin olunmasına görə birbaşa məsuliyyət daşıyan aparıcı dövlət ABŞ realıqda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməsinə, 30 ildən artıq davam etmiş işğal, təcavüz, çoxsaylı müharibə cinayətləri və separatizm son qoymasına qeyri-adekvat yanaşmalar nümayiş etdirməyə başlayıb. Belə ki, Azərbaycanın Vətən müharibəsi və antiterror tədbirlərində zəfərləri ilə işğala, təcavüzə son qoymasına, beynəlxalq hüququn təmin olunmasına ABŞ öz maraqlarına təhdid kimi yanaşaraq Konqresdə, o cümlədən xarici siyasət idarəsində ölkəmiz əleyhinə ciddi kampaniyalara start verdi. İstər Konqresin Nümayəndələr Palatası, istərsə də Senatda dəfələrlə Azərbaycanın haqq işinə münasibətdə qərəz və böhtan dolu, reallıqları əks etdirməyən davamlı bəyanatlar qəbul olunduğuna şahidlik etdik. Habelə ABŞ Dövlət Departamentinə və birbaşa Ağ Evə bağlı olan çoxsaylı media strukturları, o cümlədən "qeyri-hökumət" təşkilatları özlərinin saxta hesabatlarında Azərbaycanı az qala işğalçı və təcavüzkar kimi dünyaya təqdim etməyə çalışan yanaşma ortaya qoydular. Əslində, bu yanaşma bizi təəccübləndirmədi, çünki Azərbaycanın beynəlxalq hüquqla tanınan ərazilərinin 20 faizinin Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalı dövründə ABŞ vasitəçilik missiyası altında işğal və təcavüzün, o cümlədən münafişin dayanıqlılı-

ğı üçün faktiki olaraq bütün söylərini səfərbər etmişdi. Hazırkı Ermənistan ərazisi olan tarixi Azərbaycan torpaqlarından etnik azərbaycanlıların, o cümlədən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdan Azərbaycan vətəndaşlarının didərgin salınmasına, bir milyondan artıq insanın misli görünməmiş vəhşiliklərə, müharibə cinayətlərinə, etnik təmizləməyə, ayrı-seçkiliyə və digər qəbul edilməz məhrumiyyətlərlə üzlənməsinə baxmayaraq, Amerika Ermənistanı işğalçı və təcavüzkar adlandırmaqdan nəinki çəkinmiş, üstəlik, "Azadlığa Dəstək Aktı"na 907-ci düzəlişi qəbul etməklə faktiki olaraq işğal və təcavüzə çox ədalətsiz formada dəstək vermişdi", - deyərək Bəhruz Məhərrəmov əlavə edib.

Deputat vurğulayıb ki, ABŞ ötən dövrdə Ermənistanla davamlı hərbi-siyasi yardımları ilə vasitəçi kimi bir tərəf olmadığını göstərərək işğalçı dövləti hərbi və siyasi cəhətdən gücləndirməklə Cənubi Qafqazda təcavüz meyillərinin davamlılığının iştirakçısı kimi çıxış edib. Azərbaycanın söyləri ilə BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsinin qəbul edilməsinə baxmayaraq, onun daimi üzvü və faktiki olaraq təşkilatın idarəçiliyində əsas mövqe tutan ABŞ bu sənədlərin icrası istiqamətində tamamilə fəaliyyətsiz qalıb, beynəlxalq hüququn aliliyinin bu ölkə üçün ikinci, yaxud üçüncü dərəcəli məsələ olduğunu nümayiş etdirib. Təbii ki, Azərbaycan regionda sülh və sabitlik arzu edir. Biz regionda Vaşinqtonun mövcudluğundan yalnız bir halda narahat deyilik ki, ABŞ yalnız bərabər-hüquqlu tərəfdaşlıq zəminində sülh və sabitliyə gətirib çıxaran mövqedə çıxış etməlidir.

Vaşinqtonun Cənubi Qafqaza hazırkı tempdə gəlişinin regiona yaxşı heç nə vəd etmədiyini deyən B.Məhərrəmov vurğulayıb ki, Ermənistan başa düşməlidir ki, bu ölkə ABŞ-yə hazırkı formada qucaq açmaqda özünü Qərb və Şərq qütbləri arasında hərbi plasdarma çevirir: "Bu da Ermənistan üçün son deməkdir. Lakin cənab İlham Əliyevin regionda yaratdığı geosiyasi reallıq, o cümlədən Azərbaycanın siyasi və iqtisadi cəhətdən tam müstəqil olması, çoxsaylı dövlətlərin enerji təhlükəsizliyində aparıcı mövqe tutması Vaşinqtonun regionda dağıdıcı təsirlərini minimuma endirir. Digər tərəfdən Rusiya və Ukrayna arasında münafişin başlaması ilə Moskvanın Cənubi Qafqazda zəifləyəcəyini düşünən ABŞ Ermənistanı özünün forpostuna çevirməklə regionda dayaq nöqtəsi yaratmağı hədəfləyən siyasi kursa start verməkdə-

dir. Məhz bu çərçivədə Ermənistan tərəfi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, Rusiyanın bölgədən sıxışdırılıb çıxarılması, o cümlədən Azərbaycanın qələbəsində ehtiva olunan status-kvonun Ermənistanın xeyrinə dəyişdirilməsi istiqamətində konkret tədbirlər planı tutulmasına başlandı. Bu gün əminliklə demək olar ki, 30 illik münafiş dövründə ABŞ bölgədə sülh və sabitlik qarşısında necə əngəl kimi çıxış edib, Azərbaycan və Ermənistan arasında postmünafiş dövründə yekun sülh müqaviləsinin imzalanması yolunda da əsas əngəllərdən biridir".

Müəssisimiz qeyd edib ki, Azərbaycan regionun lider dövləti olaraq

madığını konkret əməlləri ilə göstərir. Azərbaycan və Ermənistan arasında yekun sülh müqaviləsinin imzalanmasının geosiyasi əhəmiyyəti Azərbaycanın davamlı şəkildə gündəlikdə saxladığı məsələ olub. Prezident də öz çıxışlarında dəfələrlə bəyan edib ki, regionda sülh və əməkdaşlıq mühiti bütövlükdə dünyanın geosiyasi konfigurasiyasına təsirini göstərəcək. Lakin təəssüflər olsun ki, məhz ABŞ-nin patronajlığında Qərb qütblünün Azərbaycanla Ermənistan arasında yekun sülhün əldə olunması prosesində mövqeyi birmənalı olmayıb, indi də ikili standartlara əsaslanmaqda davam edir", - deyərək deputat bildirib.

prosesləri diqqətlə izləyir. Regionda yaranan hərbi-siyasi konfigurasiyaya və əməliyyat şəraitinə tam şəkildə nəzarət edən dövlət kimi Azərbaycan bu bölgədə ssenarinin istənilən inkişaf tendensiyasına hazırdır. Bu özgüvən və qətiyyətli mövqenin kökündə isə Prezident İlham Əliyevin Müzəffər Ali Baş Komandanlığı altında qazanılan şanlı zəfərimizdən doğan güc və imkan, habelə dövlətimizin başçısının zamanında reallaşdırdığı layihələr, Vətən müharibəsi və antiterror tədbirləri ilə yaratdığı siyasi reallıq dayanır. Çoxsaylı maneələrə baxmayaraq, Azərbaycanın planlaşdırdığı nəqliyyat, kommunikasiya layihələrini reallaşdırması ölkəmizin qətiyyətini göstərməklə bərabər, həm də proseslərin düzgün proqnozlaşdırıldığını bir daha sübut edir.

Xüsusən Rusiya-Ukrayna münafişsi fonunda qütblərərsə ziddiyyətin dərinləşdiyi zamanda Qərbin Azərbaycanın çoxsaylı maneələrə rəğmən reallaşdırdığı layihələrin önəmini daha dəqiq anladığına şahidlik edirik. "Sırr deyil ki, Vaşinqton Mərkəzi Asiyanın resurslarının Azərbaycan marşrutu üzrə realizəsinə Rusiya və Çin vasitəsilə nəqlinin alternativini kimi baxır. Heç şübhəsiz ki, bu da Qafqazda sülh və sabitliyin Vaşinqton üçün önəmini artırır. Lakin ABŞ-nin Zəngəzur dəhlizində hərbi-siyasi mövcudluğa cəhd etməsi Vaşinqtonun proseslərdə xoş olmayan niyyətini gizlətməyə imkan vermir. Xüsusən regionda özünün hərbi mövcudiyyəti üçün sülh və sabitliyə təhdid kimi baxan ABŞ Bakı ilə İrəvan arasında dayanıqlı sülhdə maraqlı ol-

malıdır ki, yeni dövr üzrə Azərbaycanın xarici siyasət kursunda Ermənistanla münasibətlər prioritet deyil.

B.Məhərrəmovun söylərinə görə, Fransanın ardınca ABŞ-nin də Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhün, davamlı sabitlik perspektivlərinin, xalqların birgəyaşayış və qarşılıqlı etimad mühitinin formalaşmasının qarşısında əsas əngəl kimi çıxış etməsi yalnız Azərbaycanın deyil, bütövlükdə regionun problemdir: "Lakin ABŞ-nin qeyri-adekvat davranışlarına region dövlətlərinin lazımi reaksiya verməməsi ciddi narazılıq doğurur. Şimal qonşumuz və regionun təhlükəsizlik konfigurasiyasının aparıcı həlqələrindən biri olan Rusiyanın ABŞ-nin Ermənistanla münasibətlərini görməzdən gələn yersiz arxayınılıqla ehtiva olunan mövqeyi təəssüf doğurur. Bu, regiona yaxşı heç nə vəd etmir. Əlbəttə, proseslərin istənilən istiqamətdə inkişafı suveren və müstəqil siyasi kursa malik, tam şəkildə əməliyyat şəraitinə nəzarət edən Azərbaycan üçün heç bir təhdid doğurmur. Lakin bölgədə qüvvələr balansının dəyişməsi bölgənin aparıcı dövlətlərindən biri kimi Rusiyanın maraqları üçün çox ciddi təhdid deməkdir. Ermənistan sərhədlərinin mühafizəsinin hələ də Rusiya təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən təmin olunduğu bir dövrdə ABŞ-nin ordu hissələrinin Ermənistanla gəlməsinə, xüsusən Zəngəzur dəhlizi istiqamətində mövqələrin qurulması ilə bağlı məlumatların yayılmasını Kreml ciddi şəkildə araşdırmalıdır. O cümlədən qardaş Türkiyə bu məsələlərlə bağlı daha aktiv söylərdə bulunmalıdır. Türkiyə rəsmilərinin özlərinin də ifadə etdiyi kimi, İraqın və Suriyanın şimalındakı terrorçulara dəstək verilməsindən tutmuş Türkiyə daxildə FETO əli ilə çevrilişlərə can atılmasına yol açan situasiyanın təməlinə məhz Vaşinqton dayanır. Eyni zamanda Yunanistanla Türkiyə arasında ritorikanın gərginləşdiyi dövrdə ABŞ-nin Türkiyənin qərb qonşusuna verdiyi açıq dəstək görməzdən gəlinə bilməz. Belə bir situasiyada Amerikanın Ermənistanla münasibətlərini Rusiyaya olduğu qədər Türkiyənin maraqlarına da təhdid yaradır".

Proseslərin gedişində ən qərribə və təəssüf doğuran mövqenin isə İranın sərgilədiyini vurğulayan deputat deyib ki, özünün hərbi-siyasi doktrinasında ABŞ-ni özəli düşmən elan edən, regiona üçüncü qüvvələrin gəlməsinə təhdid sayan, o cümlədən Ermənistanın sərhədlərinin "dəyişməsinə" özünün qırmızı cizgisi elan edən İran bu gün şimal sərhədində - Ermənistan ərazisində, İran-Ermənistan magistralının tam şəkildə ABŞ-nin hərbiçilərinin nəzarətinə keçməsinə susqunluqla yanaşır. Heç şübhəsiz ki, Tehran Zəngəzur dəhlizində yerləşən ABŞ ordusunun ilk hədəfinin məhz İran olduğunu bilməyi deyil, bununla belə cənub qonşumuzun aidiyyəti adekvat reaksiya göstərməməsi təəccüb doğurur.